

Posudek na diplomovou práci Kristýny Novotné: "Boj o autoritu": Au-pair jako součást výchovného procesu dětí v hostitelské rodině. Univerzita Pardubice 2018.

Studentka předkládá práci založenou na hlubokém „ponoru“ do role au-pair. Jejím výzkumným cílem je prozkoumat výchovu v rodině s au-pair a vzájemné vyjednávání o výchově dětí. V rámci vyjednávání se zaměřuje na mocenské pozice jednotlivých aktérů. Ty v závěrečné analytické části interpretuje s pomocí konceptu pastýřské moci M. Foucaulta.

Autorka poukazuje na vzájemnou mocenskou hru rodičů a au-pair, v rámci které se vyjednává o výchově. Koncept pastýřské moci, který je v držení těchto aktérů, dle mého soudu nedokáže vždy dostatečně zachytit aktérství dětí a zde by se hodilo zamyslet se více i nad dětskou mocenskou „agency“ (určité náznaky tu jsou například v popisu vzdoru syna). Interpretační část práce tak mohla být o něco bohatší a obsáhlejší. Úvahu o kolektivním pastýřství dospělých aktérů však považuji za obohacující.

Nejvíce prostoru práce zaujímá podrobný popis interakcí v rodině a pochyb autorky ohledně razantnějšího vstupování do výchovného procesu v momentě, kdy nekoresponduje s jejím vlastním přístupem. V těchto pasážích je síla i určitá slabost textu. Vidíme autorku neúprosně popisující detaily rodinného života, autorku angažovanou ve svém terénu, prosazující své hodnoty ve výchově, která se vzhledem ke své roli vychovatelky ani nemůže vzdát hodnotícího přístupu, protože výchova je vždy výchovou k určitým hodnotám. Tuto náročnou pozici si autorka většinou uvědomuje. Přesto bych byla v některých aspektech opatrnější, například při popisech „malého syna“, jeho „osobnosti“ a jeho odlišování od jeho dvojčete – dívky. Autorka vysvětluje, že label „malý syn“ pramení z jejích pocitů při jednání s ním, přesto bych ještě více zdůraznila rovinu chování jako reakci na okolní prostředí a možná bych toto hodnotící označení nepoužívala. Autorka toto označení používá, protože nechtěla použít jména dětí, avšak kdyby se pro ně použily pseudonymy, byly by obdobně ochráněny. Autorka strávila v terénu pět měsíců, pobyt byl intenzivní a o všem si vedla podrobný terénní deník, který se stal vhodným zdrojem jejích výzkumných reflexí.

Práce je po jazykové stránce trochu nedotažená. Objevují se méně srozumitelné pasáže a spojení, několik hrubek. Citace a literatura se nedrží katederní směrnice (ovšem citováno je poctivě), v závěru práce se 2x se opakuje jedna stránka s literaturou, v poznámkách chybí u kurzívy uvozovky apod.

Práci považuji za poměrně zdařilou a navrhuji hodnocení velmi dobře, tedy C.

V Praze, dne 8. 5. 2018,

Hana Synková

